

Stappen bij (vermoeden van) dyslexie: gemeente of OT-route

Globaal kan de aanvraag voor een dyslexieonderzoek in twee stappen worden verdeeld:

1. de metingen, dossiersopbouw en
2. het voorleggen aan de gemeente of het ondersteuningsteam (OT).

Criteria vergoede dyslexiezorg

Significante achterstand en didactische resistentie (hardnekkigheid)

De leerling behoort op drie achtereenvolgende hoofdmetingen tot:

- de 10% zwakst scorende leerlingen op het gebied van technisch lezen op woordniveau, oftewel: 3x een E / V-min score op de DMT (kaart 1+2+3)

Óf

- de 20% zwakst scorende leerlingen op het gebied van technisch lezen op woordniveau én de zwakste 10% scorende leerlingen op het gebied van spelling oftewel: 3x een lage D / V-score op de DMT (kaart 1+2+3) én 3x een E / V-min score op CITO-spelling of het PI-dictee + SVT spelling

Criteria OT dyslexie

Significante achterstand en didactische resistentie (hardnekkigheid)

De leerling behoort op drie achtereenvolgende hoofdmetingen tot:

- de 10% zwakst scorende leerlingen op het gebied van technisch lezen op woordniveau, oftewel: 3x een E / V-min score op de DMT (kaart 1+2+3)

en/óf

- de zwakste 10% scorende leerlingen op het gebied van spelling oftewel: 3x een E / V-min score op CITO-spelling of het PI-dictee + SVT spelling

Voor welke leerlingen nog meer?

Leerlingen die voldoen aan de criteria voor de vergoede dyslexiezorg (EED), maar ouders/leerling zien het vergoede behandeltraject niet zitten of zijn niet in staat te voldoen aan de behandelvoorwaarden.

Criteria in combinatie met (een vermoeden van) hoogbegaafdheid /slimme leerlingen

Voor slimme leerlingen of leerlingen met (een vermoeden van) *hoofdbegaafdheid* gelden dezelfde criteria. Hoogbegaafde kinderen met milde lees- en/of spellingproblemen krijgen geen dyslexiediagnose; passende ondersteuning wordt gezocht binnen het kader van hun

hoogbegaafdheid op basis van herformulering van de klacht: handelingsgerichte diagnostiek m.b.t. de hinder die zij ondervinden en hoe daarmee om te gaan. *Lees meer hierover: SDN 2018: Richtlijn Lees- en Spellingproblemen in combinatie met Hoogbegaafdheid (Dit is een addendum bij de Brochure van SDN).*

- **Omgaan met doublure en versnellen**

Voor het bepalen van de achterstand van lezen of spelling is het belangrijk dat er gebruik wordt gemaakt van de juiste normgroep. Dit is met name van belang voor een leerling die is blijven zitten of een groep overslaat.

Doublure

Zowel bij technisch lezen als spelling wordt de didactische leeftijd van de leerling doorgeteld. De vaardigheidsscores worden afgezet tegen de norm waarin de leerling had gezeten als deze niet gedoubleerd had.

Versnellen

Zowel bij technisch lezen als spelling wordt de didactische leeftijd van de leerling aangehouden. De vaardigheidsscores worden afgezet tegen de norm waarin de leerling zou hebben gezeten wanneer hij niet zou zijn versneld.

- **Leerlingvolgsystemen en criterium achterstand**

Het blijkt dat in de Leerlingvolgsystemen ParnasSys en Dotcom af en toe fouten zitten in de omzetting van een Vaardigheidsscore (VS) naar het niveau in A t/m E of I t/m V (dit in combinatie met het leerrendement van de leerling). Een leerrendement <50% is zeker een 'harde' E / V- (zwakste 10% leerlingen).

Een leerrendement van < 50% is echter geen harde eis (criteria EED of OT-route), maar (herhaaldelijk) een E/V- score behalen wel, behoren tot de zwakste 10%.

Let op: Als de leerling adaptief getoetst is op het gebied van spelling is kritisch kijken eveneens noodzakelijk. Niet alle LVS-systemen zetten de score (ook) om in vergelijking met groepsnorm.

Advies in het beoordelen van dossiers in het kader van de OT-route:

Kijk als leerrendement > 50% is (en er wel een E/V- niveau wordt aangegeven) nog even in de handleiding van de betreffende toets om na te gaan welk niveau daarbij hoort. Dus nog even een kritische blik. Dit om afwijzing van het dossier te voorkomen.

Criteria dyslexie op een rijtje

Criteria Vergoede dyslexiezorg	Criteria OT
<p><i>Significante achterstand en didactische resistentie (hardnekkigheid)</i></p> <p>De leerling behoort op drie achtereenvolgende hoofdmetingen tot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de 10% zwakst scorende leerlingen op het gebied van technisch lezen op woordniveau. <p>óf</p> <ul style="list-style-type: none"> • de 20% zwakst scorende leerlingen op het gebied van technisch lezen op woordniveau én de zwakste 10% scorende leerlingen op het gebied van spelling 	<p><i>Significante achterstand en didactische resistentie (hardnekkigheid)</i></p> <p>De leerling behoort op drie achtereenvolgende hoofdmetingen tot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de 10% zwakst scorende leerlingen op het gebied van technisch lezen op woordniveau. <p>en/óf</p> <ul style="list-style-type: none"> • de zwakste 10% scorende leerlingen op het gebied van spelling.
HP ondersteuningsniveau 3 in een periode van 2 x 10-12 effectieve weken, 3 x 20 minuten per week	HP ondersteuningsniveau 3 in een periode van 2 x 10-12 effectieve weken, 3 x 20 minuten per week
Interventie individueel of in een klein groepje (max. 4 leerlingen)	Interventie individueel of in een klein groepje (max. 4 leerlingen)
Uitgevoerd door leerkracht, leesspecialist, IB'er, RT'er of onderwijsassistent, tutor onder verantwoordelijkheid van de leerkracht of leesspecialist	Uitgevoerd door leerkracht, leesspecialist, IB'er, RT'er of onderwijsassistent, tutor onder verantwoordelijkheid van de leerkracht of leesspecialist
<p>Mag alleen lezen een probleem zijn? JA</p> <p>Mag alleen spelling een probleem zijn? NEE</p>	<p>Mag alleen lezen een probleem zijn? JA</p> <p>Mag alleen spelling een probleem zijn? JA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dan moet begeleiding op ondersteuningsniveau 3 gericht zijn op spelling (vanuit de in kaart gebrachte hiaten)
Geen sprake van belemmerende comorbiditeit	Geen sprake van belemmerende comorbiditeit
	Inschatting van voldoende leervermogen
	Ouders/leerling zien behandeling op ondersteuningsniveau 4 niet zitten of zijn niet in staat te voldoen aan de behandelvoorwaarden
Aanleveren lees/spellingdossier vergoede dyslexiezorg (zie dossier gecontracteerde dyslexiezorgaanbieders)	Aanleveren lees/spellingdossier OT-route (zie checklist op de website SWV De Westfriese Knoop)